

Se més drets sense deure.
 Se més deure sense dret.
 Els drets individuals són imprescriptibles. Legislables é inalienables. • Legislar la Llibertat haix prestat de garantir-la, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És lícit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui á un altre. • La caritat, qu'ensaltea al qui la fa humiliant al qui la reb, té d'esser substituïda per la solidaritat, qu'agermana y nivella als que la practican. • Mentres el món no es compoigui de sers lliures, iguals é inteligents, no pod haverhi pau entre la rassa humana.

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats; sense atenuants de cap mena. • La TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte á totas las ideas y la permanéncia de tots els pobles. • La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necesitat d'una gran reforma social que transformi el modus de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no és afiliada á cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromisos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

LA TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Espanya. 1 pesseta trimestre.—Estranger. 2
 Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.º, BARCELONA
 Pels pagus s'admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de facil cobru y sellos de 15 cèntims. No s'admeten llibranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
 Número solt, 5 cèntims.—30 exemplars, 1 pta.
 Surte á llium puntualment cada dissabte

FOGS DE SANT JOAN

Per molts trastos vells que hi hagi y per alt qu'es fassi el fog la valenta TRAMONTANA el saltará am molt valor.

RECORD

En Josep Llunas y Pujals, director de «La Tramontana», continua pres preventivament en las presons d'aquesta ciutat per atacs al catolicisme, no admetent-se la fiança carcelaria a pesar d'estar-se encare tramitant la causa y no ser la pena que correspon al suposat delictu superior a presó correccional.

Els beneficis de la llei, que poden afavorir a qualsevolga criminal, no poden en aquet cas arribar a un periodista defensor dels drets del poble treballador.
Obrrers tots: no olvidem aquesta elocuent lliçó.

EVOLUCIÓ Y REVOLUCIÓ

Vet aquí dos mots d'extra i arrossa, com quant tots els del vocabulari polític. En el sentit recte, ambedos signifiquen moviment, y aquet, per una vegada que siga expressió de progrés, hi ha infinites que ho són de direccions diverses y una completament opoada d'altres.

Hi ha evolució y revolució com las que fa l'esquiol, que, si hem de donar-li un valor jutjant pels seus efectes, equival al més absolut quietisme, y el del cranc, que té valor negatiu, per quant camina cul-arrera.

El verdader criteri pera apreciar degudament l'evolució y la revolució consisteix en averiguar si van en direcció progressiva, donant al mot progrés la significació de realització d'un ideal de justícia y d'economia.

La situació d'un Riu Zorrilla desde la seva vinguda a Espanya fins a la seva mort, y el possibilisme oportunista que domina a la nostra excepciva burgesia, han fet enrahonar molt d'aquestes coses, y creyem convenient intervenir pera qu'en el resum que hi fassi l'opinó no hi falti la participació nostra.

Els polítics evolucionistas són els que volen qu'el triomf del seu programa vinga com resultat de la persuasió y dels medis legals; els revolucionaris, desconfiant de la legalitat y no esperant convence als que tenen preocupacions e interessos contraris als seus propòsits, volen servir-se de la força.

Però dels programes dels uns y dels propòsits dels altres, els treballadors, els desheredats de la riquesa social, no veyem, no podem veure la nostra emancipació ni la donació de la nostra part en l'herencia comú.

Revolucionaris y evolucionaris són els futurs empresaris de la nostra esclavitut. Si en la monarquia s'ens explota, si ens fa treballar deu ó dotze hores en benefici dels burgesos, que s'enriqueixen am la nostra activitat y am la nostra inteligencia, ó ens deixa patir miseria quan no trobem explotador, lo meteix succedrà després que per l'evolució ó per la revolució hagi cambiat de nom el poder executiu de l'Estat y el desempeñi un advocat ó un general, perquè la terra, las minas, las fabricas, els carrils y tot lo qu'és treball produït y medis de producció y cambi continuarà en poder dels actuals propietaris, y nosaltros, pera vilipendi y miseria nostra, no tindrem més qu'el jornal, y el jornal, diguin lo que vulguin economistas, filòsops, filantrops, polítics y tota mena de cervells atrofiats pel privilegi, no és altra cosa que com aquell bibic plat de llientias pel qual se vende Esau a Jacob el dret de primogenitura.

Evolució y Revolució! Pera què? ¿A què moues sense objectiu digne y ben determinat?

Però l'objectiu ja existeix. Lo qu'és que ita ho declaren. Es qu'és tracta de continuar el famós «vesten tu, que m'hi posaré jo» y continuar en la futura republica el jog que, per no haverhi llog, no pòden fer en l'actual monarquia.

Aquet propòsit és ja ben conegut: per aixó els qu'abans eran partits populars han deixat de serho y no passen de ser petites agrupacions qu'en el Parlament, en la premsa y en el caciquisme local s'agitaven sense tenir multitud proletaria qu'els segueixi.

No tenen ideal, perquè no ho és aquet utilitarisme qu'els inspira y evoluciona y revoluciona.

Per aixó la política és cosa morta. Avuy no hi ha més ideal qu'el sostingut pel proletariat militant, consistent en la desvinculació de la riquesa pública y en que tothom tingui en ella la corresponent participació.

Tot lo que no siga aixó és perdre el temps. An aquest ideal no solament no hi va cap polític, ni individual ni colectivament, sino que tots li són contraris.

Evolucionis y revolucionis, doncs, els polítics, en el vuid de las sevas concupiscencias, mentres els treballadors van franca y resoluadament a la conquesta de la seva llibertat y de la seva participació en la riquesa social, descontente de tot el que vulgui manar y retenirlos en l'estat miserable en qu'encare es troban, y tot marxarà degudament per la via del progrés a la realització de l'unic ideal de l'epoca actual.

Aixis, posada la mà al cor, declara el seu pensament

PAU VERITATS

LA DONA ADÜLTERA

L'Agneta y en Lluís eran joves, hermosos, plens de vigor, resum cadascú de todas las energias morals y materials que la naturalesa dona a cada sexe, y ademes tenian l'un per l'altre aquella sublim concordancia que produheix l'amor.

S'estimavan, doncs, com han d'estimar-se aquells qu'han de cumplir l'alta missió de perpetuar l'especie, y anhelavan el moment de donarse l'un a l'altre com objectiu principal de la vida, com dignificació de la seva existencia y no pera gosar de concupiscencia, en virtut d'aquella tolerancia evangelica qu'accepta el matrimoni per força: «Mes, a causa de las fornicacions, cadascú tinga la seva muller, y cadascuna tinga el seu marit» (I. Cor., vii, 2), vista l'impossibilitat, pera l'individu y la colectivitat, de guardar aquella continencia absoluta que Jesus considerava com la perfecció: «Perquè hi ha eunucs que van neixre aixis del ventre de sa mare, hi ha eunucs que són fets eunucs pels homes, y també hi ha eunucs que van fer-se a si mateixos eunucs per causa del reyalme dels cels: el que pugui ser capàs d'aixó qu'ho sigui» (Sant Mateu, ix, 12).

Però lo que la naturalesa preparava y conduhia pera la seva llei, com condició precisa de vida y de felicitat, la societat ho destruhia pels seus errors y els seus funestissims convencionalismes, y com conseqüencia la bondat havia de canbiarse en iniquitat y l'alegria en llàgrimas de desesperació.

L'Agneta era filla d'un usurer riquissim, y en Lluís era un pobre treballador que solament comptava amb el jornal pera viure, y com conseqüencia lògica, quan en Lluís va presentarse al pare de la seva estimada pera demanarla en matrimoni va rebre la més tremenda negativa.

Va determinar l'infelís jove sortir de la seva patria y dirigir-se a llunyanos països en busca de riqueses qu'el capacitessin per arribar a la condició social necessària pera la consecució del seu ideal, però las riqueses són treball acumulat per l'explotació y no es troban facilment am l'urgencia qu'en Lluís las necessitava. Ja hi havia un medi, robar, que moralment val tant com explotar, tota vegada qu'el qu'explota desposseïx al treballador, y el lladre al propietari, treballador ó burges; però amdugas coses no estavan a la mà d'aquell bondados enamorat.

De fet, las relacions dels promesos van quedar terminantment trencadas.

Un dia el pare de l'Agneta va anunciarli que havia determinat casarla, y, preyas ciertas consideracions encaminadas a convèncela de la conveniencia d'acceptar un home d'experiencia, amable, ric y de vida reposada, va parlarli d'un vell egoista que, dedicat tota la vida a arreglar una fortuna, volia en l'edat de la decadencia comprar una esclava pel plaer y pera la comoditat.

La tirania paterna va triomfar, no del cor de la noya, sino de la debilitat d'aquesta, y la violació de las lleys de la naturalesa y l'atropell de la respectabilitat de l'amor y el crim de lesa humanitat que privava de bons procreadors pera l'especie, fou cobert amb una cerimonia nomenada casament escudada en un temple y per l'inscripció en el registre civil.

Si aixó era legal, també era una prova inexcusable de que entre lo legal y lo just hi ha tanta diferencia com entre la fosca y la llum.

Va passar temps, y l'infelís Agneta renegava de la riquesa, del seu pare, del seu marit y d'un món qu'obligava a una dona que té inteligencia, passió y voluntat a abdicar de tot aixó y sometres a una vida infame y vil a la qual se dona el nom d'honradesa y moralitat.

Un dia en Lluís y Agneta van trobar-se, no sé com, no ting temps de preparar artisticament l'escena, y las atraccions reciprocas de l'amor, la força indestructible de lo qu'és natural, va tenir satisfacció completa.

Y en tal situació va trobarlos el marit. Allavors va tenir prudencia l'home, la prudencia del carcamal, y no va matar als delinqüents en ús d'un dret legal que permet qu'un marit mati als adúlteres sorpresos infraganti, imposantli la pena de sis mesos a sis anys de desterro, segons las circumstancias, sino que, recordant que «en la llei de Moisés ens va manar apedregar an aquestas» (las adúlteras) (Sant Joan, viii, 5), ja qu'aixó no era possible pel progrés dels temps, va treurela de casa seva, deixantla en l'abandonó y la miseria.

Aquí és de necessitat exposar lo següent: entre els jueus las sentencias de mort las executava la turba popular, a diferencia de nosaltros, que tenim un butxi qu'ens estalvia la feyna, però qu'ens representa. Avuy el qui fa alguna cosa lorta contra las nostras preocupacions concretadas, cristallizadas, fosilizadas, no sé com dirho, en lleys, és sentenciat per un jutge a qui se l'honra molt, y executat, si hi ha llog, per un butxi a qui s'el desprecia, encare que tots continuem la seva obra am la nostra maledicencia, qu'és l'unic fonament de la deshonra, com cantan els castellans.

Més temo a una mala lengua que a las manos del drapugi.

Tothom sab allò de «el qu'estigui sense pecat que tiri la primera pedra», pensament molt floabe, encare qu'un xic demogògic é inacceptable pel sistema penal vigent. Lo que jo vuy fer ressaltar és que després que Jesus y l'adúltera van quedar sols perquè tots els butxins s'en van anar per tenir la conciencia bruta, Jesus va dirli: «Ni jo et condemno: fuig y no pequis més».

Va pecar l'Agneta? Si diheu que sí haveu de condemnar la vida universal, desde l'atomo fins al sistema de mons que poblan l'espai infinit, que per una penetració constant y eterna del principi actiu y del principi passiu sostenen la vitalitat universal, sense subjecció a cap falla mistic-teogónica.

Viure no és pecar; pecar és dificultar la vida, encare qu'altra cosa diguin l'escritura sagrada, la profana y todas las preocupacions filias de l'ignorancia.

Aixis ho van comprendre en Lluís y l'Agneta, que després de lo succelst van juntarse fent vida matrimonial sense importarlos res las netetats de la gent, y van ser felissos, van tenir fills, no els van batejar y van dedicarse a coneixe la naturalesa, unica mestra de la vida.

Y van fer molt be, y ho aprova en tot y per tot

PAU VERITATS

Migral 24 Juny 1895

Perseguit Director: No pug mientos de ferli coneixim tots d'un fet incorregut el dividend d'aquesta semana. No es vagó a creure qu'es tracta de cigarreros ó verdurers, no: se tracta, al contrari, de pares sense fills (ó lo menys coneguts). Al mitj del dia va sortir un escurbat am falduillas de casa d'un de la metessa familia, cridant am veu de triu: «Lladres! Lladres!» No va perdons en aquet món ni en l'altre el que hagi d'anar a captar per la vostra culpa—Inhent aixó y am las falduillas a la mà corria desoperat pel carrer, sense que ningú es vegés capàs d'aturarlo. Jo, la veritat, hauria fet un sacrifici si en aquell moment hagués disposat d'una bola d'aquelles que donan els gn. i terres.

De resultas d'aixó tot lo poble parla de lo meteix y ningú sab donar raho d'abont ve tot aquet misteri de jog.

Jo m'alegro molt de que el poble hagi presentat fins abont arribar els pladonos sentiments d'aquesta gent.

Com sigui qu'en aquesta qüestió hi ha gat amagat, procurare enterarment am el senyor lector y us en diré alguna cosa.

Proso per avuy y disposi del seu amic que li desitja

salut, prompte llibertat i pocs fiscalis per poguer treballar més a gust que no de reissas endins del castró d'Amalia.

UN ANTI-CARIBAL

Tarrazas 26 Juny 1895

El primar disaapte s'inaugurará un frontó aquí, que sembla que ja som a Xaxxa, puix tot va a donar per tothom, menos pels treballadors, que quasi no en trobaríem cap que no li haguessin fet fer festa, sense encare que quita faran fer, i els que la meosa que no han tocat feyna, i els que trigaran a treballar.

L'habilitat que farà la gent privilegiada jugar-se per centenars de duros, sera per fer escarni de la miseria que passa la classe proletaria d'aquesta localitat. D'aquet mode els treballadors arribaran a comprendre qu'és que no han treballat may, els tenen per ignorants, i els que tot ho produïren els guanyen per ells i no tenen pa pera donar al seus fills; y—perquè som tant tontos.

UN OMBRE

CONCERTS D'EUERPE EN EL TIVOLI

El tercer va celebrarse el diluns d'aquesta setmana amb un pic com pocas vegades s'ha vist i un escallit programa.

De las composicions escultadas en aquest concert van repetir *Vallú pastoral* de Morera, *El himna primavera*, de Torregi, *Las gaitas del Còca* y *La Marsellesa*, de Clavé. El baix Perelló va cantar el solo d'aquesta última. Va agradar molt *Las Galas* y *La Marsellesa* van escultarse amb una precisió y un colorit a que no estem acostumat.

Prosperarà an més senya, que mat la campanya de despesitgi y de mala fe empresa per dos setmanas d'aquesta ciutat contra el mestre Morera (un d'ells hi dedica aquesta setmana quasi tot el número). Si, segons sembla, continua, tal vegada conti als meus llegidors una historia qu'és demostrat clarament qu'és una certa taboquia que, tot dient estimar l'investitució coral, sola la fan servir de cobertora dels seus fins personals, i á qué y á que obediessen ells y els dos periodics al seguir tal campanya. Y prou per avuy.

El diamanje vinent, dia 30, se celebrará el quart, dedicat á la memoria de Clavé, essent del mesia llotas las composicions cantadas en Torredrá. En aquest concert hi pendrán part els aplaudits germans Fontova, y probabíment el baix Perelló en el solo de *La Marsellesa*.

ESCOR

UNA SERENATA

(EN TERMS DE MARIA-CANTANTA)

En la pila d'un drapetter, y escrit en paper d'estrassa, us dire, am molta catxassa, perquè jo no corro gayre. Jo qu'escrit am molt donayre vag trobarhi, el qual retratá que no ho va fer cap sabata, y ben clara prova dona de lo qu'ací a Barcelona s'en deya una serenata.

Avuy, trenta set de Juny de l'any de gracia socorria, a l'Hostal del Cap-de-pany; tant si el vent gruny com no gruny, puix hi ha sutre a tot voltant, hi haura una fanxa de cant a desvota de las voltas; y ex cantarán las abuelitas per darrera y per devant (1).

Comenarà la fanxa una organeta distingida, pe 8 pulcrita distingida, que tocará el piano.

Segons datus que ting jo, y que son datus de crear, puix qu'á tothom els pag treure, es una organeta de l'oru; y si no s'han crea ningú.

Un con jo venisubo a veure l'organeta aquesta es compon de motora de molta mota, d'un que no toca pilot y un que toca el piano.

N'hi ha un qu'és un cap, que, si de tocar té gana, no parará en tres setmanas (perque sab molt bé las reglas) de tocar totas las feitas.

logra amb un bon-campada.

Además Comenarà aquesta logra amb molta treballat y prega contratá un sac de genova que del qual s'en la gran festa.

Y perquè no fos l'organeta blanca de pulias y pucas ni una organeta de las ricas,

en llog de corne y botigas, han pres a un bloc d'abolias y un que sempre no an mexicana. També hi ha un bloc de feta que logra alguna cosa (si acós ningú s'hi oposa) a la Pepa y la Pascuala.

Y com que ningú li iguala perquè hi ha molt de salter, tractació de pastes en el del bollet ha acabat, perfol, y així es la veritat, en bones mans hi és el panderó.

Per si els meus no són bons y es quedarem incompletas, tenc una orga de gait y una altra orga de rambas.

Y com no es las ilusiones perquè avuy debetarem, de més a més portarem, per ser la victa primera, un qu'és hi acará al darrera amb un flautó bonat.

Per altreó am tot aixó y dar crals á la festa, á aquell que en preta á aquell que en preta, un qu'és vagi á la festa.

Per si el que desitj jo (y poguerhi lográ esperó, en llog de ser i hi, se' el zero, qu'una d'ada, am las mans secas, á las criaturas rebent, eis hi lográ el panderó.

Per lo tant, si no us sab mal, no falta que á la carrera donaró amb estudi entera de musica comenar.

Y com que no val cap ral y de xaranga n'hi há un cert, mireu tots de no fer fart, que si és tant, naturament, se' endará aquesta gent la meosa d'una d'ada.

Després d'aquí, veig al tant y el que dig no ho dig per totot de qu'el cor de la ramba, junt am la yolla del himna, cantarán (y m'adelanto perquè n'veng com venit, y si ho dig de en virtut de ser popular á Espanya, abans de cantar la ramba, la ramba d'en Torredrá).

Indicamentament heien que comenar la quadrilla si un que té molta depende no com la ramba de sant Joan.

Y com qu'el temps que vivim tencim molt poca publicat, i aixó els hi he en un obreró á enquirarier l'herencia i enquirarier la carilla per tota als quatre cantons.

En tota mol d'obrigat, y un recomer dels mes gachos, es estudiar am molta comenat perquè ens en anem al lli.

Y aquí s'armará el balló y abocarán els pucheros, que si no hi fan hi els pucheros y el cor de cartat hi pren, quan ells dos n'hauran coment, i els cantaran romanceros.

Per lo tant, veniu a veure que passarem un bon rató, y com d'és el presó el capítol, penso que no us raxará.

Y, pel que pugá passa, porten las gaitas guardadas, puix ja ha passat molt vegadas que, un tenent el cap solit, ha armat un sot del bolit un concert de bolifantes.

DONACION BARCELONA

Els que creuen qu'és cometen impunement totas las injusticias, y que la maldat, encare que sigui amparantla am la cobertora de la ley, no subleva las conciencias honradas y no va preparant las tempestats qu'en forma de regeneradora revolucio venen de tant en tant á purificar la putrefacta atmosfera de la politica repressiva y reaccionaria tant avuy en boga, recomanem la lectura y meditació sobre el document que segueix:

Hi ha un sello que deu Juventud Republicana Federal Villanueva.

Ciudadano José Llunas, Villanueva y Geltrú 23 Junio de 1895

Estimado amigo: Esta Juventud, que siente como el que más las persecuciones de que son víctimas nuestros compañeros de revolución por parte de estos gobiernos reaccionarios y despotas de sí, acordó en reunión celebrada el 1.º de del corriente protestar enérgicamente de la retención en las cárceles de Barcelona de V., uno de los partidarios de la redención del proletariado que más estimamos.

Y con este motivo le ofrecemos nuestro humilde pero verdadero e incondicional apoyo moral y material, deseándole pronta y favorable resolución á tan inmerecido cautiverio.

Salud y República Federal Socialista.—El Secretario, Lluís Garriga.—El Presidente, Angel Capilla.

Agrahim de tot cor l'ofertiment de la Joventut Federal de Vilanova, tant més per quan per haver tingut d'amar als el 28 de Febrer el Sr. Vallés y Ribot no va poguer acudir á la defensa del director d'aquet periódic en el judici oral celebrat en l.º de Mars, á quima desgracia, casualitat... ó lo que sigui, creuen molts qu'és deu que s'hagués pugut obtenir la sentència y impresionament d'en J. Llunas, que desde aquell dia cová a la presó.

No sabem si están enterats d'aixó els federals de Vilanova. Suposim que si en deuen saber alguna cosa, no sent tal vegada estrany que l'idea de l'ofertiment obediés á la consideració de que si per servir ó estar amb ells el 1.º de Mars el Sr. Vallés va despar de defensar de Sr. Llunas, al ser aquet condemnat tal vegada per falta d'una bona defensa, lo menos que podian fer era oferirseli en lo que poguessin y dolores de la seva penosa situació.

Repetimho, doncs, agrahim en tot lo molt que val y significa l'ofertiment de la Joventut Federal de Vilanova y Geltrú.

El Sr. Romero Robledo és un diable per las ratas... de la politica.

Com qu'el sab de sobras y més que ningú que vol dir tot aquest ferrisgo-larrago de patrimonisme, conseqüencia, abnegació, desinterés, aplicat á l'art de governar, no permet que ningú se li pugá a las barbas, y la ben fet, qu'el món y la politica han sigut sempre dels que més ho entenen.

Dihem aixó per l'espectacle de galls inglesos qu'han donat a las Corts ells y el comte de la Corzana. Aquet mesire va permetes digorhi una infameza un xic inconvenient al ministre, y com en Romero no ha pecat may per moure gaire la llengua, ha recordatli, al comte qu'el seu nom havia anat á la Gaceta com á presentat ó quebrat, y vamos, qu'aixó ha motivat un esquitá d'honor de l'anc en el qual la sang no arribará ni al riu ni a l'ayguera ni al maldador de moscar fan sola.

Es veu qu'els grans homes s'empenyan en volters no fer virtut als petits.

Y algunas vegadas ho logran.

Y per si am la llana d'honor qu'acabem de citar no n'hi hagués hagut prou, fóra del saló de sessions va censurar de tal modo en Romero al President de las Corts St. Vega Armijo, qu'aqueit també va enviar els seus padrins al ministre.

Vaja, qu'am tants padrins bé podriam menjar comils dels bateigs qu'és fan a las Corts.

Lo del president y el ministre va arreglar desseguida. No faltava més entre gent dels interiors de la casa!

Lo de l'altre ja resulta més pelut, y fins ve diu qu'és quasi impossible d'arreglar.

La castig veyent com acabarà, á cal Becó.

Aquets valents de huyada ens fan veure que s'entend, y després, tot ho acaben desadantant am forquillas.

El final del saynete de la legalitat que s'está representant á las Corts am lletia d'en Sagasta y musica d'en Cánovas, está ja acostantse.

Las escenas ni divertidas ni distretas de la discussió dels presupostos van acabantse, y la majoria es disposa resignada á rebre un cop de porta als nasos que la deixi en estat de merteve alguns districtes electorales en las novias Corts del govern de las conservas.

Y amb aquestas Corts continua la tradició restaurador barbonica, durant la qual ni unas solas de las Corts han pugut arribar á cumplir el seu plason legal, tenint totas de ser dissoltes per la corona per la poderosa, rahó de qu'els partits que turan en el poder no poden resistir un dejuni de cinc anys.

Tal és l'abnegació y la fe dels defensores de la monarquia, que perquè els seus respectius partits no es defassan com un bolado tenen d'acabar totas las Corts per ser dissoltes pel poder real.

Que vagi bé ó malament la guerra á Cuba, qu'el pá puji y el vi no es vengui, qu'els treballs vagin escassos y la gana abundi, qu'els drets individuals siguin una broma y la llibertat una farsa, tot aixó no és res devant d'un

(1) Al comenar y á l'acabar la serenata.

poble qu'es vol divertir i no vol encaparrarse pensant en lo que li convé.

Això és lo qu'es després de l'examen de la feimosa que la verbera de Sant Joan presentava.

Una immensa colla de tabalots anant pel carrer movent bagülo sense tò ni sò pera fer una *noche buena* que resulta del més mal gust qu'imaginarse puga; una munió de monas que van desfilades per la via pública i que van *apuntant* a última hora els partidaris de *gats* i *de treginar bigas*; unas inusitadas ganas de divertir-se per fora es manifestan per tot arreu com signe de vulguer olvidar las penas qu'ens albuman, com si las penas no existissen fent esforços per no recordarlas.

Es és qu'avuy tot està prostituit, i el poble segueix l'exemple que de dalt li donan.

Frucum qu'el poble medita, que fugi de hipocresias, curdas, limeris, *juergas* i verberas, i pensi en la seva emancipació enderrocant totas las institucions i costums qu'actualment el tuzanis i envileixen.

La Publicidad commemora la sublevació dels sargentos del quartel de Sant Gil en 22 de Juny del 66.

Després de dirigir algunas censuras als politicos revolucionaris, diu:

«¿A qué resolver los sesos de las gentes sencillas y tranquilas con esos gritos de revolución, si la verdadera revolución, la eficaz, la positiva, está ya por completo en las leyes y en el contenido y la norma de nuestras constituciones?»

«Sin esas leyes, esas legítimas de la verdadera y única revolución, sería posible que los revolucionarios de ahora se reuniesen públicamente en los teatros y dieran el escarabajo pregonando la revolución, y todas las contrabandistas de sus proyectos revolucionarios?»

«Por fortuna hoy no fueran por fortuna hoy cada ciudadano, si quiere, puede hablar, pensar y sentir como le acomode y en sus atos por fortuna la autoridad es tan poco susceptible, que se encarga de mantener al orden en las reuniones de sus más radicales y legítimos adversarios.»

«Gracias todo ello al tesón, a la energía, al verdadero entusiasmo, de aquellos ilustres y apóstoles varones y patriotas que, conspiradores y revolucionarios de verdad, dieron su sangre y su vida, el 22 de Junio de 66, en las calles de Madrid, por el porvenir de la libertad y por la honra de la patria.»

Lo ho feyten, treballadors, segons un diari republicà, tot lo que pot esperar-se de la política ja es cosa feta.

Per fortuna no's fusella (?), per fortuna tothom pot pensar, parlar i escriure com vulgui, per fortuna l'autoritat no es susceptible... Sens dubte hi ha ciutadans de tercera, i aquests no es contan.

Y així es una revolucio verdadera, eficaz, positiva y santa!

No hi ha por de qu'el republica qu'això ha escrit vagi a presiri per dir lo que pensa, però desprecia lo despreciable, enaltes lo digne, digues la veritat en abstracte ó en contra ó en pro de lo qu'en justicia ha de dir-se, i ja veuria si es pod dir ho qu'es pensa i fins ahont arriba la llibertat del pensament.

A l'hora en qu'escrivim aquestas ratillas y está presiant, ó s'haurà presentat ja a las Cortes, per iniciativa d'algun diputat de la minoria republicana, una proposició d'amnistia per delictes d'impremta.

Se diu qu'el govern conservador y el quefe de la majoria fusionista s'han posat d'acord pera excluir de l'amnistia els delictes de lesa majestat, contra la religió y de propaganda separatista.

De modo que, ó fracassarà la proposició d'amnistia, ó comprendrà tantas excepciones, que resultará una verdadera *estafa d'amnistia*.

Per més qu'ens puga interessar, a nosaltros ens té sense cuidado ser ó no ser amnistiat, perquè una societat com aquesta en que ningú crea y tothom és hipocrita, no es mereix més que ser combatuda sens treva ni descans.

Així un tingui de veures honrat tota la vida am presons, presiris y tota mena d'iniquitats legals y *hermosura*.

En la vista d'aquella causa qu'ha entès el Tribunal Suprem per alló d'haverhi un jutge emperaper, ni ha hagut una sessió que va acabar poc menos que com un rosari de l'aurora.

A consecuencia de pretendre els advocats defensors interrogar a uns perits y no haverho concedit la presidencia, els advocats van protestar dient que renunciavan las defensas perquè allí no es cumpria am la ley, el president va amenassarlos am fer amb ells una

hermosura, y el públic va *jalear* fins a l'extrém de que la presidencia va suspender la sessió perquè alló era el mercat de Calaf, la torre de Habel y la comedia de Falsset tot en una sessa.

Si la majestat de la justicia elevada fins al Tribunal Suprem descendeix a tals espectacles, ja no es d'estranyar que passin ciertas *altras menudencias judiciales* en tribunals, magistrats ó *judges* de menor categoria.

En el Parlament d'Italia va acabar l'altro dia una discussió sobre el sufragi universal a cops de puny.

Aplaudeixo als italians.

Allí pel sufragi universal a lo menos se barallan els interessats, mentres qu'aquí els cops de puny resultan sempre entre els electors.

Lo qual que no deixa de ser molt més soberrament tosto.

Encare que sigui de *soberania popular*.

Que vingui Déu a entendre lo de Cuba, perquè nosaltros, tot y sent dimonis grossos, no en podem may treure res en net ni en brut.

No ve parte oficial que no canti unas victorias tremendas. L'un dia matan a dotzenas els insurrectes, l'altro sorprenen uns destacaments, sapoderan de municions, fan presoners, etc., etc., però resulta després qu'al costat d'aquets descalabros filibusters venen desconsoladoras noticias de que l'insurrecció, en llog de minvar y amilanarse, va aumentant y extenxente qu'es un desconsol per la causa d'Espanya.

En qu' quedem?

Segons algú que presumeix d'estar-ne ben enterat, totas las noticias que venen de Cuba per altro conducte que no sigui l'oficial obheixen a preparar jugadas de Bolsa.

Bueno, corrent, creyemho aixís.

No está així penat per la ley? Doncs ¿qué fa l'autoritat parada no buscant, inquirint, agalant an aquets negociants de tant mal género y allotjantlos al carrer d'Amalia?

¡Ay! Aquets pertencien a fusta de preu, y ademés els seus cómplices no són estranyis als qu'exerceixen de *fabricants de leys*.

Las presons no més s'han fet pels pobres.

Y pels periodistas dignes que saben sostenir la veritat.

An aquets últims sobre tot, s'els té allí encare que la ley els senyals fianca pera poguer sortir.

Fossim *beñitar* y ja seria altra cosa encare que cometessin veraderos delictes.

S'ha inaugurat el canal de Kiel, qu'uneix els marts Baltic y del Nort en terra d'Alemania.

L'apertura d'aquet canal té bastanta importancia baix el punt de vista general pel comerç y baix el punt de vista estrategic y militar; per la confederació germanica, quina marina de guerra ja no tindrà de fer las grans voltas que tenia de fer pera anar a l'Occéu desde els seus ports imperials.

Aquesta obra, com las dels canals de Suez y Panamá, constitueix un gran triomf per l'ingenieria moderna, y seria altament humanitari el seu resultat pels transports en general... si no fos la maledicha propietat individual dels bens de la naturalesa que desposseeix als uns en benefici dels acaparadors y explotadors.

A la solemne apertura del canal de Kiel han comparegut las esquadras de totas las nacions qu'es diuen civilizadas, qu'en número major encare qu'en els nostros port y rada quan l'Exposició Universal, han fet retrunyr el cano per l'Espay no pera sembrar la mort y la desolació com acostuman a fer aquestas poderosas máquinas de guerra, sino pera rendir tribut a las obras del talent, de la pau y del treball.

Y allí l'emperador Guillem de Prusia, com en Sagasta aquí l'any 88, va dirigir un discurs a tots els quefes de las esquadras estrangeras enalntes els beneficis de la pau en mitj d'una gent sostinguda no més que per la guerra.

Comparats els casos, estem ben segurs qu'el nostre emperador Tupé I deva més lo que sentia enalntant la pau qu'el Sagasta II d'Alemania,

que per forza en l'omnipotencia militar y guerrera té de fiar actualment tota la seva preponderancia.

La Societat d'Ensenyansa Libre establerta en el carrer de Sant Joan de Malta del vehi poble de Sant Martí de Provencals, donarà dema dissapte una vetllada recreativa-musical en el seu expressat domicili, vetllada qu'es dona en honor y profit de dita ensenyansa.

En el Centre d'Obrers Fusters de Barcelona del carrer de las Molas també es celebrará dema dissapte una vetllada de carácter instructiu, disertant el company Canibell sobre el tema *La Biblioteca Arús y la classe obrera*.

A Peralta de la Sal tenen un rector y un arcadi que sembla volen tornar a resucitar els temps de l'Inquisició.

Mentres l'un clava multas a tort y a dret per renegar, el segon desde la trona amenssa a tothom dient que clavarà botefada a tot aquell que renegui.

Cosa lletja és la blasfemia, però no es cura a botefadas ni a multas, sino educant, instruint y moralisant.

Lo qu'es fa pel sistema dels de Peralta de la Sal es aumentar més la blasfemia, perquè el qui reb una trompada ó té de pagar una multa ó el fican a la presó per insolencia de renegs, en llensa deu mil de més recargolats per cada un que li ha portat molestia, y per aquí resulta qu'els qu'es proposan suprimir la blasfemia no fan més que propagarla a l'acudir a medis coercitius en llog de posarli en la cura d'aquet mal remeys morals.

L'Ajuntament de Tarrassa ha votat donar 2.500 pessetas per las iglesias de Can Pere.

Aixís m'agrada, que mentres siguin a centas las familias que no poden menjar pa per falta de feyna, els diners del comú es empleven per cosas que res produixen, y els treballadors que no tenen pa qu'es reventin.

Gorffrigis consellers, la táctica que tenu de protegir els rectoris us va divinament.

Els republicans de Cádiz han fet repartir als pobres, en bonos de pa, lo recaudat per funerals per l'anima d'en Ruiz Zorrilla.

Podser si qu'amb així y encomanant-se a Santa Rita ja podrà ferse l'unió republicana. Els de Cádiz comensan a donar exemple de sentit comú.

Un Ajuntament de Fransa, el de Tarbes, ha subvencionat el teatro exigint a l'empresari que cada nit de funció té d'entregar 60 entradas y localitats gratis per personas necessitadas.

Aquesta si qu'és una reforma social que ni a la celebre comissió d'idems idems establerta a Madrid es capás d'ocórreri. ¿No veuen l'intriguisme?

Al qu'està necessitat, funció d'arrós. ¿Voleu més hna manera de proporcionarlos comestible... *espiritual*?

LOGOGRAFICO NUMERIC

1 2 3 4 5 6 7 8 9	Poble català
0 1 2 3 4 5 6 7 8	Nom d'un sacolote
1 0 2 3 4 5 6 7 8 9	El fustere n'usan
1 2 3 4 5	Ciutat catalana
1 0 2 3 4 5	El paletas en gastan
1 2 3 4	Pela
4 7 6	Riu de Catalunya
9 3	Nota musical
5	Consonant

Un A. F. d'Ass

SOLUCIONS
A LAS CABORIAS DEL NÚMERO 6666
Gorffrigis: Per crestar los polliasters.
Impremta Ronda de l'Universitat, 4. - Barcelona